

Relacja z konferencji "Wartości w nauczaniu Jana Pawła II"

Barbara Derewiecka, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej

20 października 2020 r. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej we współpracy z Katolickim Stowarzyszeniem Civitas Christiana zorganizowała konferencję online dla nauczycieli "Wartości w nauczaniu św. Jana Pawła II". Celem wydarzenia było uczczenie Roku Św. Jana Pawła II w 100. rocznicę urodzin. W konferencji wzięli udział: prof. dr hab. Wiesław Wójcik (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie), prof. dr hab. Lubomir Hampl (Uniwersytet Śląski w Katowicach), dr Anastazja Sorkowicz (Uniwersytet Śląski w Katowicach), dr Stanisław Ciupka (Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej) oraz Jan Bierówka, dyrektor Bielskiej Fabryki Szczotek i Pędzli „Befaszczot” w Bielsku-Białej.

Prof. Wiesław Wójcik w wykładzie "Nauczanie o rodzinie w myśli Jana Pawła II" zwrócił uwagę, iż na przestrzeni dziejów filozofii europejskiej ścierały się różne przeciwstawne trendy, które miały wpływ na życie człowieka. Niezwykle istotną rolę w postrzeganiu człowieka odegrał personalizizm chrześcijański, który określał osobę jako doskonały byt integralny. Wolność człowieka jest budowana w rodzinie, która jest pierwszą i najważniejszą społecznością. Nie ma wolności bez odpowiedzialności i bez umiłowania prawdy. Człowiek, jako istota wolna, buduje siebie poprzez relacje z innymi ludźmi. Pozostaje także w relacji osobowej ze Stwórcą. Najwspanialszym wypełnieniem wolności jest miłość. Misja miłości, powoływania do życia i wychowania są najpełniej realizowane w rodzinie.

Prof. Lubomir Hampl w wykładzie "Europa jutra – wizja Jana Pawła II wraz z jej czeskimi aspektami (Václav Havel i Jan Ámos Komenský)" wysunął tezę - w kontekście działalności trzech wybitnych bohaterów swojego referatu – iż Europa musi wrócić do podstaw swojej kultury, która opiera się na prawdzie i moralności. Jan Paweł II zwracał uwagę na potrzebę nowej ewangelizacji Europy, która odeszła od nauczania Chrystusa. Często podkreślał potrzebę wzajemnego szacunku i dialogu między narodami. Zwracał uwagę, że narody europejskie, dla których priorytetem jest sprawiedliwość, pokój i solidarność podejmują wysiłek dla budowania wspólnego dobra. Václav Havel w swojej twórczości poruszał zagadnienia wolności i władzy. Uważał, że system demokratyczny nie może istnieć i funkcjonować bez zasad moralnych, będących podstawą prawidłowego rozwoju jednostki. Pragnął, aby naród czeski mógł rozwijać się we wspólnocie wolnych państw. Swoją działalnością doprowadził do wstąpienia Czech do Unii Europejskiej. Zarówno Václav Havel, jak i św. Jan Paweł II byli gorącymi zwolennikami integracji europejskiej. Wybitny myśliciel i pedagog czeski Jan Ámos Komenský głosił wiarę w dobrobyt i naprawę ludzkości poprzez upowszechnianie wiedzy i równe traktowanie wszystkich ludzi bez względu na narodowość, wyznanie, pochodzenie. Wyznawał pogląd o stopniowym i ciągłym doskonaleniu się świata dzięki rozwojowi cywilizacji i kultury. Komenský przekonywał, że człowieka formuje jego własna praca nad sobą. Pogląd ten był zbieżny z nauczaniem św. Jana Pawła II.

Kolejny referat "Samowychowanie drogą człowieka" wygłosiła dr Anastazja Sorkowicz. Na wstępie wyraziła zdanie, iż człowiek od młodości zadaje pytania o swoją tożsamość i swoje miejsce w życiu. Jan Paweł II stawiał wymagania nieustannej pracy nad sobą przed młodymi ludźmi. Mówił do nich: "Sam dla siebie jesteś terenem działania". W wychowaniu chodzi, według Ojca Świętego, o to, aby człowiek bardziej "był", niż "miał". Każdy musi postawić sobie pytania o sens, prawdę, dobro i zło we własnym życiu. Aby uzyskać pełną odpowiedź na te pytania trzeba otworzyć się na Chrystusa, człowiek nie może siebie pojąć bez Boga. Swoją tożsamość buduje się długofalowo i nie należy rezygnować na żadnym etapie życia z edukacji i samowychowania. W dziele wychowania rodzice i wychowawcy pomagają młodemu człowiekowi odróżnić dobro od zła, to, co moralne, od tego, co niemoralne, prawdę od fałszu. Służą mu swoim doświadczeniem i dobrym przykładem i przygotowują na rozstanie. Kiedy

wychowanek dojrzeje, wówczas sam świadomie zadba o samowychowanie. Jan Paweł II mówił do młodych: "Musicie od siebie wymagać, nawet gdy inni od was nie wymagają". Wychowawca osiąga sukces wtedy, gdy jego rola wychowawcza przestaje być potrzebna. Każdy człowiek buduje właściwą formację duchową poprzez służbę drugiemu człowiekowi oraz bezpośredni kontakt z Bogiem poprzez modlitwę. Służba drugiemu to realizowanie przykazania miłości.

Dr Stanisław Ciupka w referacie "Wpływ Karola Wojtyły – Jana Pawła II na polską literaturę" stwierdził, że Papież był bohaterem polskiej literatury współczesnej. Powstały liczne teksty krytycznoliterackie, eseistyczne, literaturoznawcze poświęcone twórczości Karola Wojtyły/Jana Pawła II. Pisali o Nim: Czesław Miłosz, Tadeusz Nowak, Marek Skwarnicki, Jan Suchoń, Bolesław Taborski, Jan Twardowski, Piotr Wojciechowski, Jan Błoński, Zygmunt Kubiak, ks. Janusz Pasierb, Stefan Sawicki i wielu innych. Dzieła bohatera referatu omawiali także wybitni filozofowie i teologowie: Rocco Buttiglione, Joseph Ratzinger, Giovanni Reale, Józef Tischner. Jeden z autorów napisał, iż Jan Paweł II : "Spełnił romantyczną wizję historii, w której Polska ma szczególną misję zbawienia Europy i odnowienia chrześcijaństwa". (D. Kosiński, Performer : Jan Paweł II i polski teatr przemiany, Więzy 2008, nr 10, s. 65).

Pan Jan Bierówka – dyrektor Bielskiej Fabryki Szczotek i Pędzli "Befaszczot" w Bielsku-Białej opowiedział o swoich licznych spotkaniach z Ojcem Świętym. Już w latach wczesnej młodości uczestniczył on, jako ministrant, we wspólnych mszach świętych i uroczystościach kościelnych związanych z wizytacjami kardynała Wojtyły w Mszanie Dolnej. Niekiedy kardynał odwiedzał młodzież uczestniczącą w rekolekcjach oazowych w Olszówce. Wówczas miały miejsce spotkania prelegenta z przyszłym Papieżem. W latach studenckich również miał on okazję uczestniczyć w uroczystościach kościelnych celebrowanych przez kard. Karola Wojtyłę, podczas których recytował romantyczną poezję religijną. Po wyborze na Stolicę Apostolską, Papież Jan Paweł II spotykał się również podczas audiencji specjalnych z polskimi pielgrzymami z fabryki „Befaszczot”. Pan Jan Bierówka - jako dyrektor zakładu pracy chronionej - dbał o to, aby jego niepełnosprawni pracownicy mogli spotkać się osobiście z Ojcem Św. Janem Pawłem II w Watykanie.

Prelegenci i uczestnicy konferencji, zdjęcie Grzegorz Krupa

Podsumowując można stwierdzić, iż nauczanie Świętego Jana Pawła II służyło dobru wspólnemu państw i narodów, a także było wyrazem poszanowania dla innych kultur i tradycji. Był wielkim wizjonerem, który doceniał takie wartości, jak: sprawiedliwość, dobro, prawda, solidarność ogólnoludzka. Niewątpliwie głęboko humanitarna postawa Papieża Polaka jest wzorem do naśladowania dla współczesnych pokoleń.